

Gyógyszerészek a (nép)egészségügyben

Az elmúlt években jelentősen átalakult a gyógyszerellátás jogi szabályozása és ezzel a gyógyszerellátás struktúrája is. Ennek előzménye az volt, hogy több évtizeden át tartó bizonytalankodást követően a társadalom- és az egészségpolitikáért, valamint a gyógyszerészi szakpolitikáért felelősök konszenzusra jutottak abban, hogy a gyógyszerellátás az egészségügy része, a gyógyszertár pedig egészségügyi szolgáltató. A konszenzus része volt, hogy a patikalétesítés szabályozásában érvényesíteni kell a szükségleti elvet, a gyógyszerésznek szakmai és egzisztenciális önállóságot kell biztosítani és lehetővé kell tenni a szakmai lelkiismeret szerinti tevékenységet. Szakpolitikai prioritás volt az is, hogy a gyógyszertárakat nemzeti érdekkörben kell tartani.

Az ezekhez az elvárásokhoz kapcsolódó strukturális rendszerváltás és a gazdasági válságkezelés lezárultát követően egyre erőteljesebbé válnak a gyógyszerészekkel és gyógyszertárakkal szemben támasztott gyógyszerész-szakmai és egészségpolitikai elvárások is. A változások jelentős mértékben táplálkoznak a népegészségügyi szempontokat előtérbe helyező tevékenységből, amelyben a gyógyszerész – a logisztikai feladatok ellátásán túl – az egészséges életmód promóciójával, a preventív szemlélet terjesztésével és a gyógyszerészi gondozásnak nevezett tevékenység tömegesítésével és mélyítésével vehet részt. Az új elvárások mentén a gyógyszerészek a primer, a szekunder és a terciér prevenció területein is hasznos tevékenységet folytathatnak.

A Magyar Gyógyszerészi Kamara – a strukturális rendszerváltás eredményeire alapozva – elindította a „szakmai” rendszerváltás folyamatát. Ennek elsődleges célja, hogy teljessédjön ki a gyógyszer- és ellátásbiztonság, a költséghatékonyság és a gyógyszertári szolgáltatások minősége, továbbá a gyógyszerész a szakmai tevékenységével segítse a gyógyszerhasználat kockázatainak csökkentését, az adherencia erősítését, és eredményesen vegyen részt a népegészségügyi programokban. Mindezekhez kapcsolódóan fontos előfeltétel a gyógyszertárak gazdasági működőképességének biztosítása, a gyógyszerészek képzésének, szakképzésének és továbbképzésének reformja, valamint a normakövető szemlélet meghonosítása.

Több évvel ezelőtt a Kamara szervezésében kezdődött el a gyógyszerészek népegészségügyi programokba történő bevonása. Ma már ennek rendeleti szintű jogszabályi alapjai is adóttak. Először az Egészségügyért Felelős Államtitkárság által koordinált programokban, majd hosszú távú, holisztikusabb megközelítésű, gyógyszerészi alaptervekenységekhez jobban illeszhető népegészségügyi programokban vettünk részt. Ehhez kapcsolódóan pár éve a Nemzeti Egészségfejlesztési Intézettel kötöttünk együttműködési megállapodást, amelynek megújítására a többször is átszervezett intézmény vezetőivel is sor került. Ennek bázisán évente kerülnek meghatározásra az elkövetkező időszak célkitűzései. Így pl. 2017-ben a gyógyszerészek szerepe az allergiás megbetegedések megelőzésében és kezelésében téma került kijelölésre, 2018. júniustól 2019. júniusig (a tavalyi patikanapig) a gyógyszerészek COPD-ben kívánatos szerepvállalásának a szakmai programja kerül előtérbe. A 2019-es patikanaphoz kapcsolódóan, tavaly júniusban, majd az azt követő hónapokban lépcsőzetes bevezetéssel indult el a „Komplex gyógyszerertári adherencia fejlesztő program”. Ennek részeként tavaly októberben összesen kilenc szervezet kötött együttműködési megállapodást a program menedzselésére és kiterjesztésére. Ma már folyamatos továbbképzési lehetőséget biztosítunk ezen a területen a gyógyszerészeknek, és az ingyenes terjesztésű patikai kiadványok segítségével a lakosság tájékoztatását is szolgáljuk. A komplex megközelítés célja, hogy ne csak a gyógyszerész tanulja meg az intervenció módszereit, hanem a betegek is megtanulhassanak kérdezni.

A komplex gyógyszerertári adherencia fejlesztő program hosszú távú célja, hogy – főként a krónikus betegek gyógyszerhasználatához kapcsolódóan – javítsuk a beteg-együttműködést. Az egyik fő programelem 2020-ban is a COPD-s és a kardiovaszkuláris betegek gyógyszerhasználatának elősegítése.

A Kamara ennek a folyamatnak a részeként hívja meg minden évben a június első (idén kivételesen a második) szerdáján megrendezésre kerülő patikanap központi rendezvényének helyszínére a szűrőkamiont, amely ilyenkor reggeltől estig részt vesz a környékbeli lakosság egészségpszűrésében, harmonizálva programját a kamarai szervezésű programokkal.

Budapest, 2020. február 19.

Dr. Hankó Zoltán

elnök

Magyar Gyógyszerészi Kamara

1068 Budapest, Dózsa György u. 86/b